

Strategisch beleidsrelevant onderzoek 2007-2011

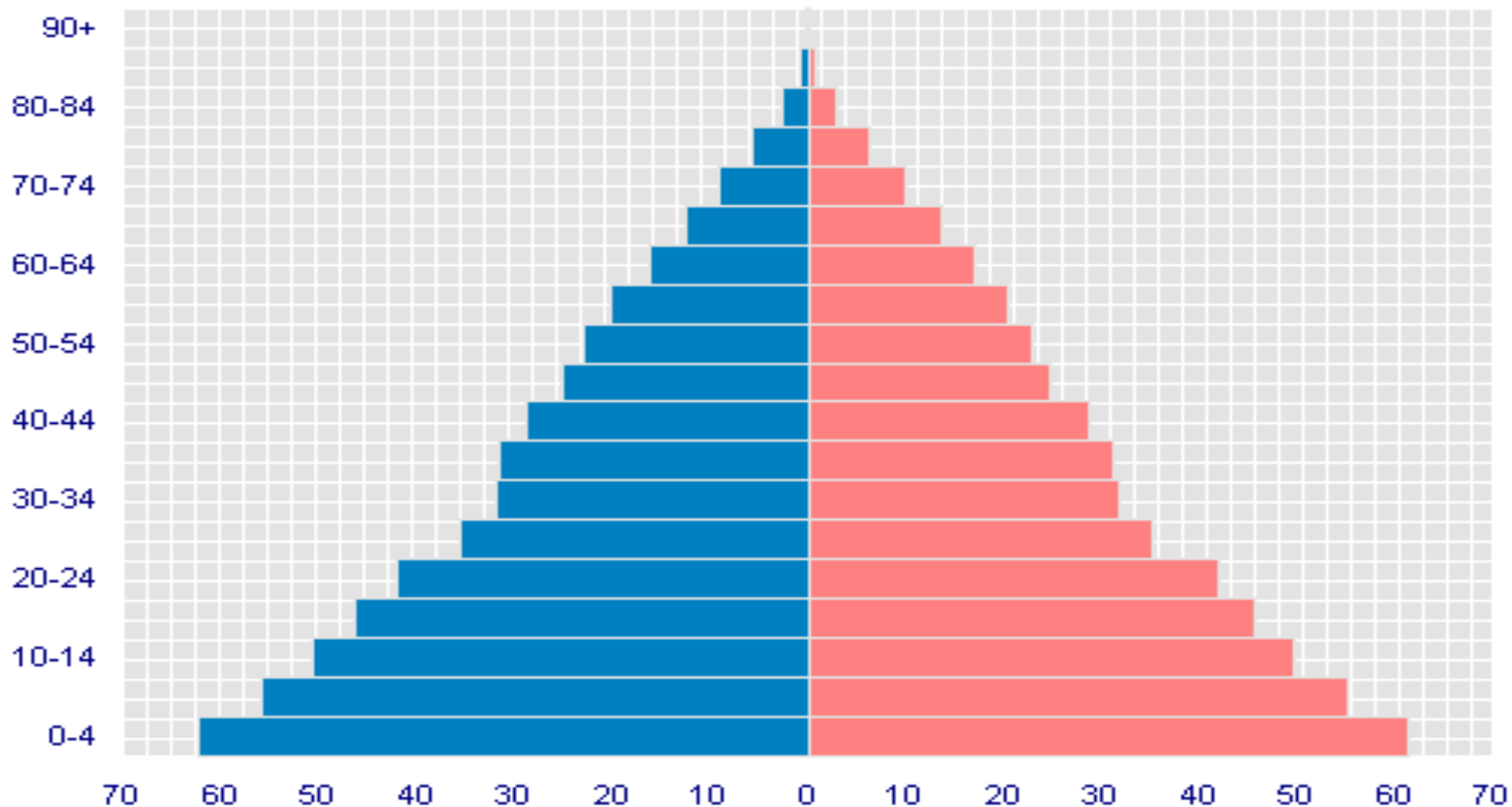
welzijn,
volksgezondheid
en gezin

Bouwen aan zorg Zorg voor ouderen in de 21ste eeuw

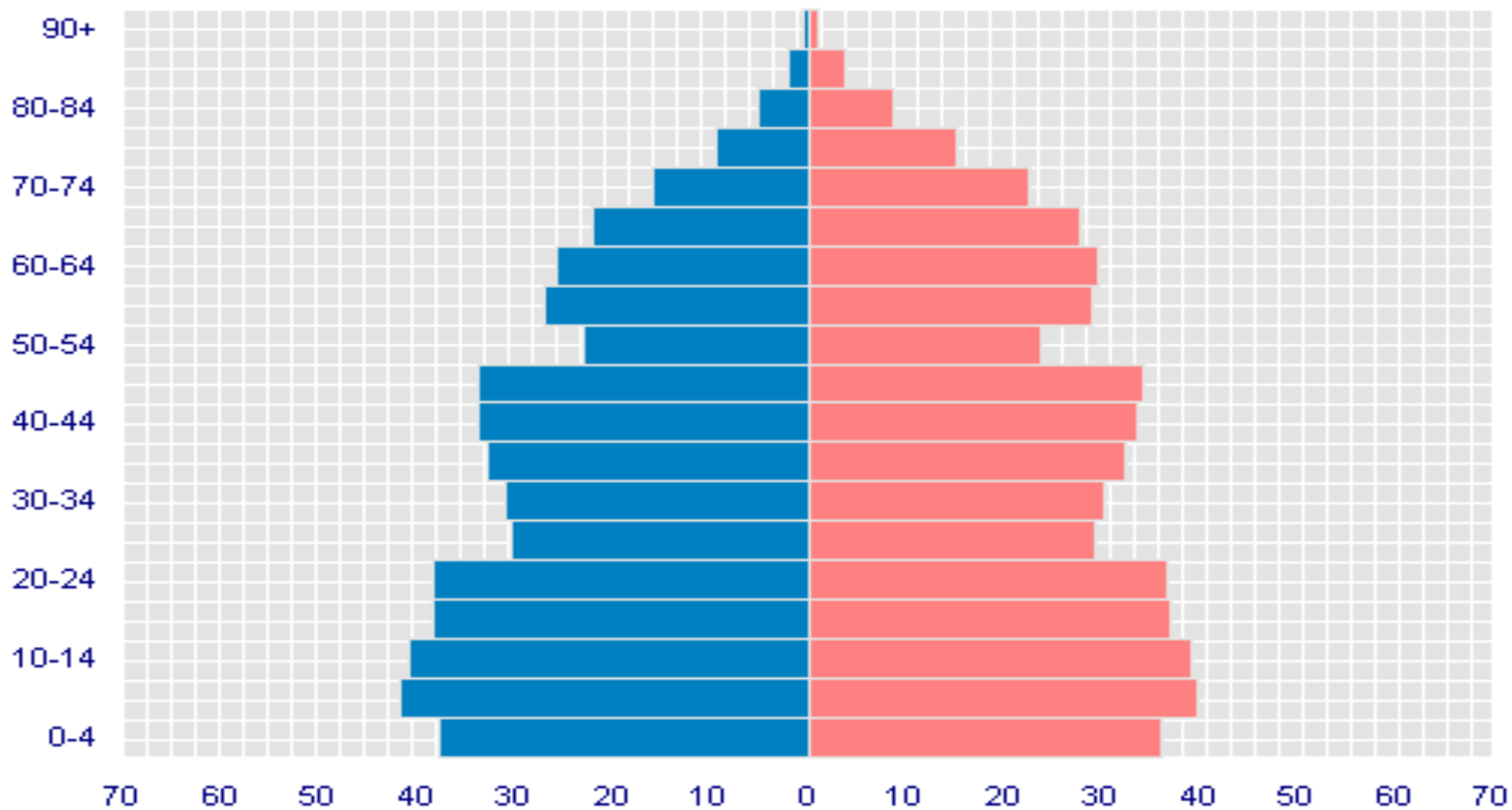
Prof. Dr. Anja Declercq
Hasselt
4 mei 2009

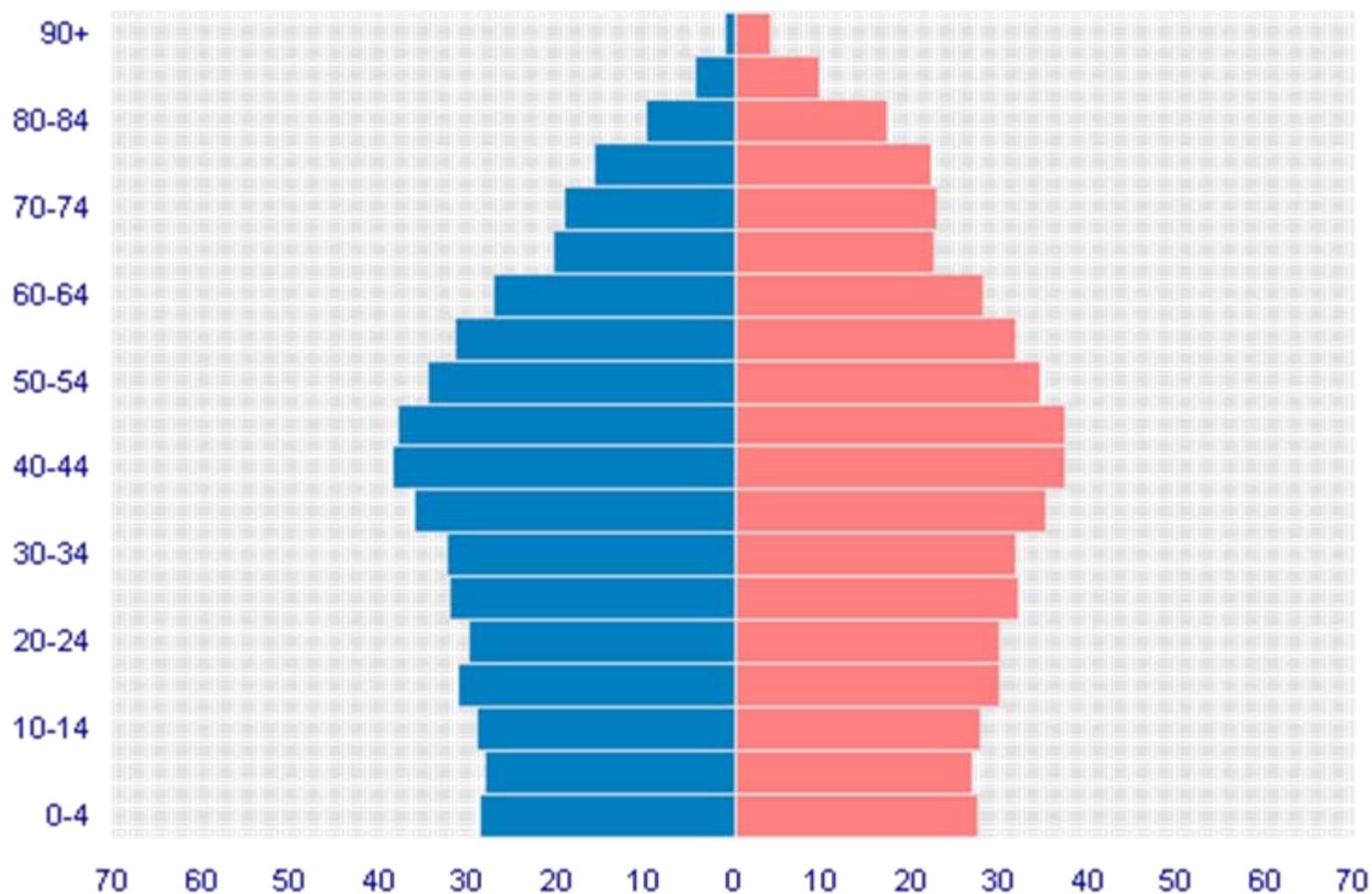
Vergrijzing: Leeftijdspiramide 1881

Leeftijdspiramide 1971

Leeftijdspiramide 2008

Vergrijzing

- Positief
 - Maar ook: nood aan zorg
- Uitdagingen!

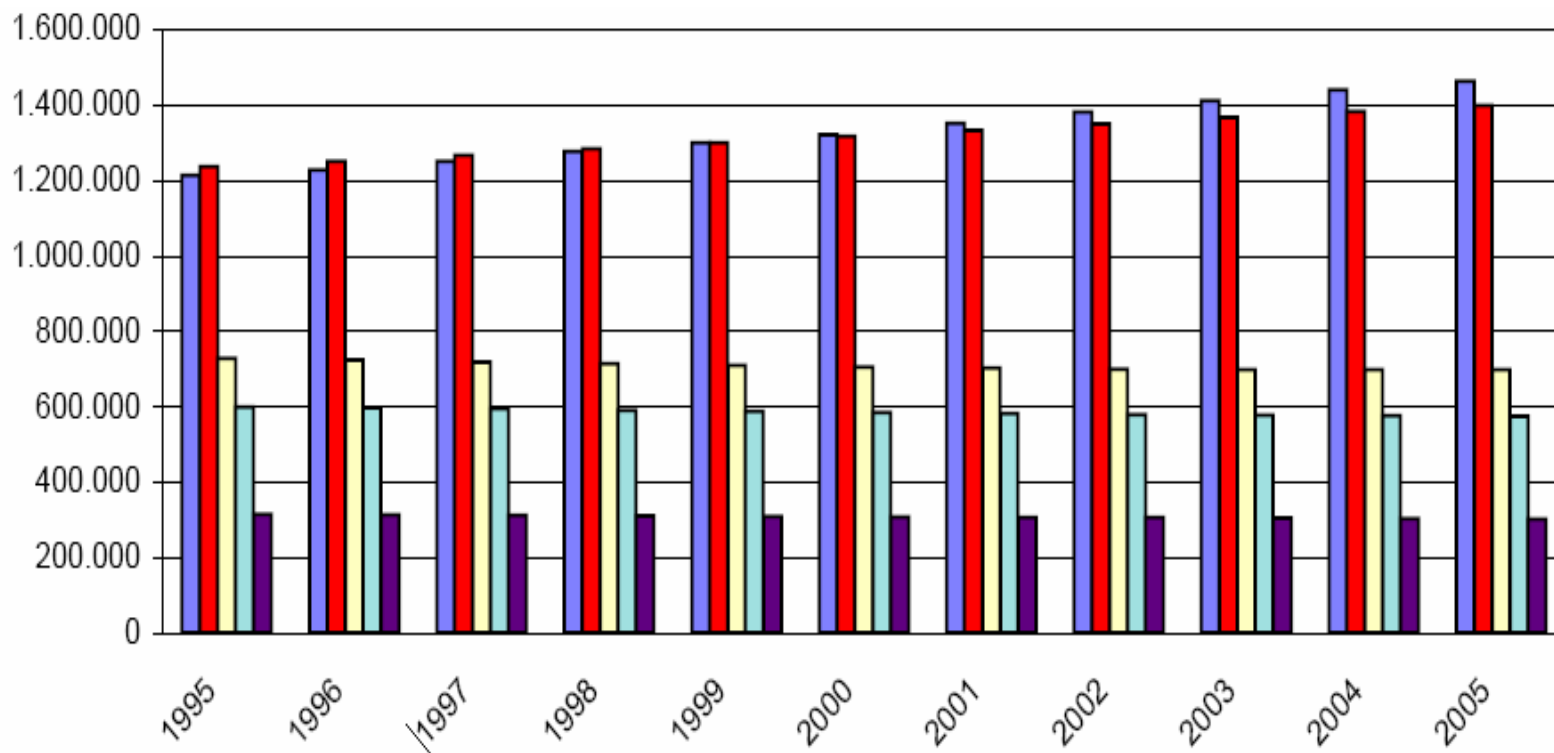
Behoefte aan zorg

- Neemt het sterkst toe bij 80-plussers
- Niet enkel het aantal verandert, ook de vraag
- Oudere van vroeger \neq oudere van nu
 \neq oudere van de toekomst

De oudere van de toekomst

1. Veranderingen in huwelijk, gezin en relaties
 - Meer alleenstaanden
 - Minder kinderen
 - Nieuw samengestelde gezinnen
 -

Krimpende huishoudens in België

■ Huishoudens van één persoon

■ Huishoudens van twee personen

■ Huishoudens van drie personen

■ Huishoudens van vier personen

■ Huishoudens van vijf personen en meer

De oudere van de toekomst

2. Individualisering

- Betere materiële levensomstandigheden: lifteffect
 1. Meer levenstijd
 2. Minder arbeidstijd en meer vrije tijd
 3. Hoger arbeidsinkomen⇒ Meer kansen tot ontplooiing
- Toename van cultureel kapitaal: rol van het onderwijs
- (nog) mondiger

Uitdagingen

- Wat impliceert dit?
 - Thuiszorg prioriteit?
 - Geen rusthuizen meer?
 - Wel?
 - Woon- en zorgcentra
 - Woon- en zorgzones
 - Assistentiewoningen
 -
- **niet of/of, wel en/en**

Uitdaging

- Zorg die naar de oudere komt in plaats van de oudere die naar de zorg toe gaat

= uitbouw van maatschappelijke steunsystemen

Uitdaging

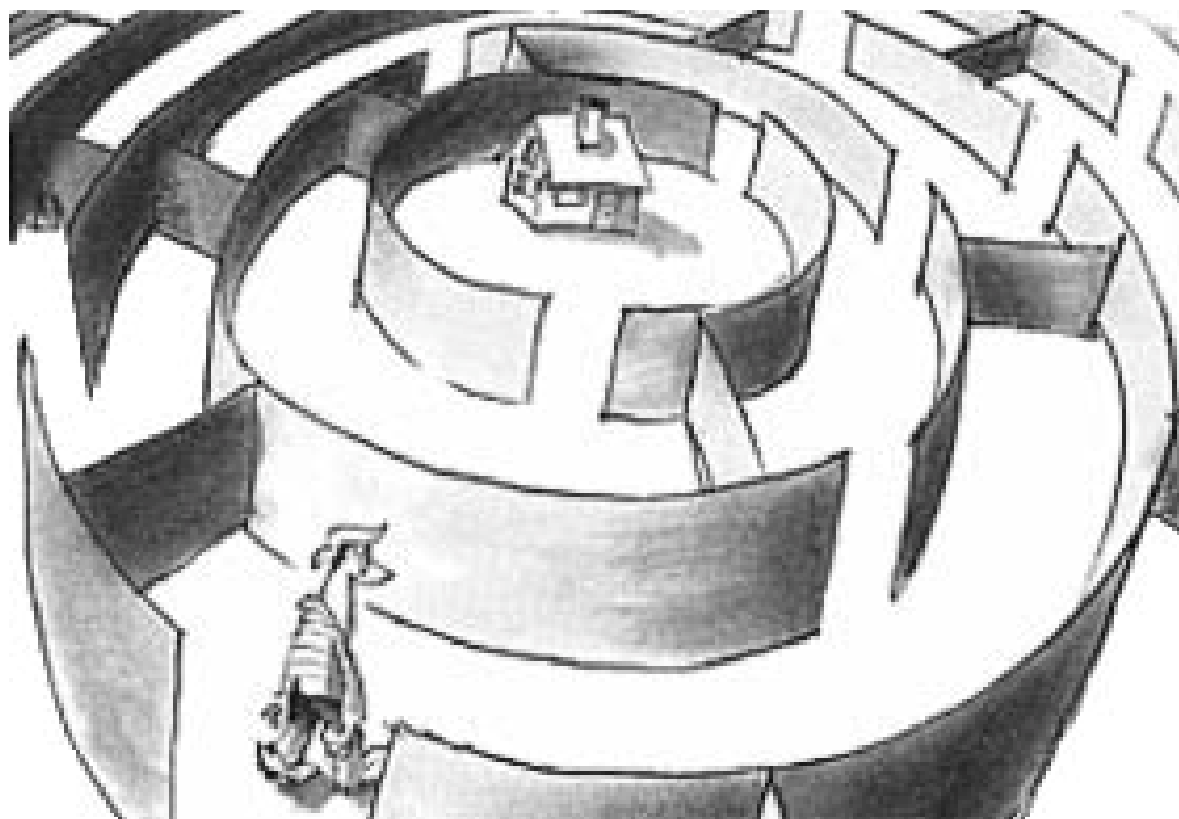
- Erkenning en ondersteuning van mantelzorgers
- = volwaardige én belangrijke partners in de zorg

Uitdaging

- Zorg op maat voor cliënt en zijn omgeving (mantelzorg)
 - = inspraak, participatie en empowerment
 - = minder fragmentering, meer samenwerking
 - = ontschotting

Uitdaging

- Een transparant ouderenbeleid en duidelijke informatie voor de gebruiker

Uitdaging

- Een veilige, comfortabele en geborgen woonomgeving
- = levenslang wonen, geïntegreerd in de maatschappij

Uitdaging

- Meer inspelen op diversiteit

= dé oudere bestaat niet,
verschillende noden, verschillende
verwachtingen en in toenemende
mate ook: verschillende culturen

Uitdaging

- Opleiding, bijscholing en specialisatie van professionele hulpverleners

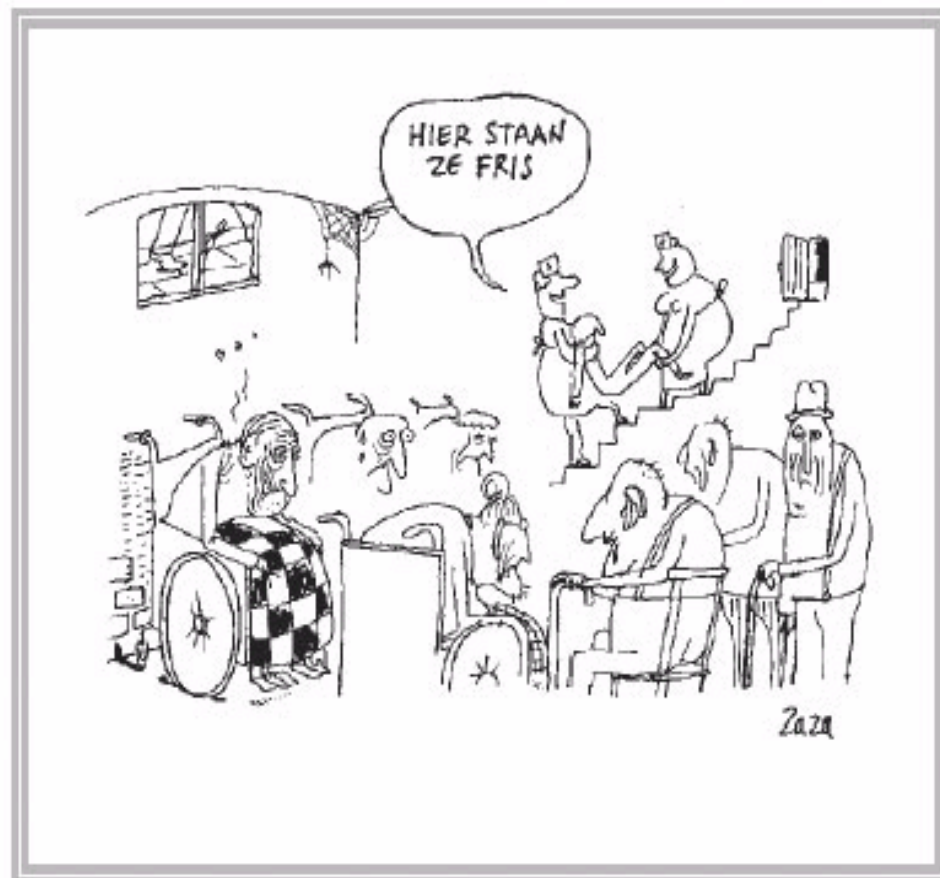
= verhogen van instroom, verbreden van vorming (niet enkel medisch georiënteerd), specialisatie stimuleren

Impact van omgeving waarin men werkt niet onderschatten

Uitdaging

- Wegwerken van stigma, negatieve beeldvorming, ageïsme

= ouderen als volwaardige burgers

Hete zomer verrast bejaarden

Uitdaging

- Meer innovatie en verandertrajecten

= durven!